

Kamil SZYMAŃSKI
Politechnika Śląska
Wydział Organizacji i Zarządzania
Instytut Zarządzania i Administracji

MIĘDZYREGIONALNA EUROPEJSKA WSPÓŁPRACA NA RZECZ ROZWOJU INTELIGENTNYCH SPECJALIZACJI NA PRZYKŁADZIE „INICJATYWY AWANGARDA”

Streszczenie. Koncepcja inteligentnych specjalizacji to stosunkowo nowa idea, mająca na celu przywrócenie Europy na ścieżkę stabilnego, długotrwałego wzrostu, budowanego na gospodarce opartej na wiedzy i innowacjach. Po kilku latach lokalnych działań w regionach podjęto próbę zbudowania międzyregionalnego porozumienia na rzecz rozwoju wybranych obszarów. W niniejszym artykule zaprezentowano Inicjatywę Awangarda – pierwszą tego typu nieformalną grupę, w skład której wchodzi 26 wysoko rozwiniętych regionów.

Słowa kluczowe: inteligentne specjalizacje, Inicjatywa Awangarda, Unia Europejska, Strategia 2020

EUROPEAN INTERREGIONAL COOPERATION FOR THE DEVELOPMENT OF SMART SPECIALIZATION AS AN EXAMPLE VANGUARD INITIATIVE

Summary. The concept of smart specialization is a relatively new idea aimed at restoring Europe on the path of stable, long-term growth, built on an economy based on knowledge and innovations. After several years of local actions in the regions, an attempt to build interregional agreement for the development of selected areas was made. This paper presents Vanguard Initiative - the first such informal group, which includes 26 highly developed European regions.

Keywords: smart specializations, Vanguard Initiative, European Union, Strategy 2020

1. Wprowadzenie

Wraz z ogłoszeniem dokumentu „Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu” Unia Europejska zdecydowała się budować zrównoważoną przyszłość na podstawie długoterminowego horyzontu celów. Głównym zamiarem wprowadzenia do życia tej Strategii była chęć powrotu na ścieżkę trwałego wzrostu. Jednym z głównych założeń, aby ten cel osiągnąć, było budowanie inteligentnego rozwoju w ramach gospodarki opartej na wiedzy oraz innowacji [Komisja Europejska, 2010].

Zgodnie z wytycznymi zawartymi w strategii Europa 2020 przez kilka lat wszystkie kraje i regiony UE opracowywały swoje krajowe oraz regionalne strategie innowacji, w których identyfikowano regionalne, inteligentne specjalizacje, czyli obszary, w których poszczególne regiony mają szczególny potencjał do rozwoju, aby stać się liderem na światową skalę.

Bardzo szybko zauważono, że zdecydowanie lepsze efekty będzie można osiągnąć podejmując międzyregionalną współpracę na rzecz rozwoju wybranych obszarów. Niniejszy artykuł opisuje jedno z pierwszych tego typu nieformalnych porozumień, które zrzesza wybrane wysoko rozwinięte europejskie regiony – Inicjatywę Awangarda.

2. Inteligentne specjalizacje

Jedną z głównych przyczyn, która doprowadziła do wypracowania koncepcji inteligentnych specjalizacji była pierwsza fala kryzysu ekonomicznego, która dosięgnęła Europę w drugiej połowie pierwszej dekady XXI wieku. Kryzys ten spowodował brak realizacji wielu zakładanych wskaźników, powodując tym samym konieczność weryfikacji założeń strategii lizbońskiej – obowiązującego od 2000 roku, strategicznego dokumentu Unii Europejskiej¹. Efektem tych prac było opracowanie i zatwierdzenie przez Radę Europy 17 czerwca 2010 r. nowego programu „Europa 2020 – strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu”. Założenia tego programu nawiązują do wielu znanych koncepcji rozwoju regionalnego, takich jak teoria produktu podstawowego czy teoria elastycznej produkcji. Idea inteligentnej specjalizacji została szerzej opisana w komunikacie Komisji Europejskiej „Polityka regionalna jako czynnik przyczyniający się do inteligentnego rozwoju w ramach strategii Europa 2020”. Komisja wskazuje w nim na szczególną rolę polityki regionalnej dla uwolnienia potencjału wzrostu

¹ Nowak P.: Inteligentne specjalizacje regionów – moda czy konieczność? „Studia Ekonomiczne i Regionalne“, Vol. 7, No. 1, 2014.

UE. Cel ten ma zostać osiągnięty przez tworzenie korzystnych warunków dla innowacji, edukacji i badań, propagując w ten sposób inwestycje w badania i rozwój oraz wiedzę, a także prowadzenie działań oferujących wyższą wartość dodaną². Dokument ten wskazuje strategię inteligentnej specjalizacji, jako główne narzędzie dla szybkiego rozwoju najbardziej obiecujących obszarów w poszczególnych regionach.

Inteligentna specjalizacja to jednocześnie koncepcja oraz narzędzie do określania i budowania obecnej oraz przyszłej pozycji regionu lub państwa w gospodarce opartej na wiedzy³. Jak zauważa M. Kardas⁴, istota koncepcji inteligentnej specjalizacji została oparta na czterech głównych założeniach:

- Aby koncepcja inteligentnej specjalizacji przyniosła oczekiwane efekty, konieczne jest utworzenie odpowiednio dużego obszaru badań i innowacji w celu umożliwienia rywalizacji pomiędzy wieloma konkurującymi podmiotami i umożliwić lepsze wykorzystanie efektów: skali, zakresu i rozprzestrzeniania (ang. *spillover effects*).
- Znaczna liczba europejskich regionów lub państw konkurujących o pozycję lidera w tych samych dziedzinach sprawi, że większość z nich nie osiągnie obranego celu, ze względu na brak odpowiedniej masy krytycznej oraz efektów skali i zakresu.
- Istotą koncepcji inteligentnych specjalizacji określają tzw. technologie ogólnego zastosowania (ang. *general purpose technologies*, GPTs). Są one powszechnie definiowane przez wskazanie ich charakterystycznych cech, do których można zaliczyć m.in. stosowanie w wielu obszarach ludzkiej aktywności, bycie przedmiotem nieustannych doskonaień, stosowanie wymagające inwestycji w sektorach, które wykorzystują te technologie.
- Istotą koncepcji inteligentnej specjalizacji jest fakt, że nie są one wyznaczone odgórnie przez władze regionalne w postaci planów rozwoju, lecz jest to „przedsiębiorczy” proces uczenia się (ang. *entrepreneurial learning process*), mający na celu wskazanie dziedziny nauki i technologii, w których dany region może stać się liderem w skali Europy i świata.

Głównym założeniem koncepcji inteligentnej specjalizacji jest podnoszenie innowacyjności i konkurencyjności regionów na bazie potencjału endogenicznego i funkcjonujących już w nich branż. Specjalizacje te mogą występować w ramach konkretnego sektora lub być przedsięwzięciami międzysektorowymi, co pozwala osiągnąć specyficzną przewagę konkurencyjną. Wytyczne Komisji Europejskiej zawarte w Przewodniku do Strategii Badań

² Komisja Europejska, Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu, Komunikat Komisji, Bruksela 2010.

³ Foray D., David P., Hall B., Smart Specialisation. The concept, Knowledge Economists Policy Brief no. 9, June, 2009.

⁴ Kardas M.: Inteligentna specjalizacja – (nowa) koncepcja polityki innowacyjnej. „Optimum Studia Ekonomiczne“, nr 2. Białystok 2011.

i Innowacji stawiają przed regionami oczekiwanie do wzmacniania wybranych specjalizacji, bazując na czterech powiązanych ze sobą zasadach, zwanych potocznie 4C: wybory (ang. choices), przewaga konkurencyjna (ang. competitive advantage), masa krytyczna (ang. critical mass) oraz wspólne przywództwo (ang. collaborative leadership)⁵.

Najtrudniejszym zadaniem dla skutecznej implementacji koncepcji inteligentnych specjalizacji jest określenie tożsamości społeczno-gospodarczej regionu oraz identyfikacja obszarów specjalizacji o największym potencjale. Aby proces ten był skuteczny, należy pamiętać, że potencjałem regionu, który w sposób szczególny decyduje o jego unikalności są specyficzne i niepowtarzalne zasoby, występujące na jego obszarze. Tego typu potencjał, zakorzeniony na danym obszarze, gdzie był tworzony i kumulowany w bardzo długim okresie, jest niemalże nierozłączny z miejscem występowania⁶. Tego typu unikalne zasoby są bardzo trudne do skopiowania przez konkurentów, a wszelkie próby ich przetransferowania będą wymagać poniesienia dużych nakładów, które i tak nie gwarantują osiągnięcia zakładanego efektu.

Według twórców przewodnika RIS3, omawiana koncepcja jest „inteligentna” z dwóch powodów. Po pierwsze, łączy sfery badań i innowacji z rozwojem gospodarczym, wykorzystując przy tym nowatorskie metody ilościowe i jakościowe (np. proces przedsiębiorczego odkrywania na rzecz tworzenia strategii oraz wyznaczanie priorytetów przez decydentów politycznych przy współpracy lokalnych interesariuszy). Po drugie, jest ściśle powiązana z otoczeniem, co zmusza, przy ustalaniu celów, do ambitnego, lecz jednocześnie realistycznego podejścia.

3. Inicjatywa Awangarda^{7,8}

Inicjatywa Awangarda (ang. *Vanguard Initiative*) narodziła się w listopadzie 2014 roku w Mediolanie, gdzie przedstawiciele wybranych wysoko rozwiniętych regionów europejskich podpisali tzw. deklarację mediolańską, która wskazywała kierunki rozwoju, główne cele i założenia oraz warunki uczestnictwa w Inicjatywie. Głównym hasłem tego porozumienia jest „Nowy wzrost przez inteligentną specjalizację”. Grupa ta dąży do silniejszego osadzenia programu inteligentnych specjalizacji w ramach polityki Unii Europejskiej, a długofalowymi

⁵ Foray D., Goddard J. i in.: Guide to Research and Innovation Strategies for Smart Specialisation (RIS 3). European Commission, May 2012.

⁶ Jewtuchowicz A.: Terytorium jako podstawa procesu tworzenia innowacyjnych środowisk przedsiębiorczości, [w:] Nowakowska A. (red.): Budowanie zdolności innowacyjnych regionów. Uniwersytet Łódzki, Łódź 2009.

⁷ Ze względu na brak jakichkolwiek publikacji dotyczących Inicjatywy Awangarda, tę część artykułu autor oparł na informacjach dostępnych na oficjalnej stronie internetowej tego porozumienia.

⁸ <http://www.s3vanguardinitiative.eu/>.

celami są tworzenie miejsc pracy i wzrost gospodarczy przez inwestycje kierowane w priorytetowe dziedziny, mające strategiczne znaczenie dla reindustrializacji. Cel ten zamierzono osiągnąć poprzez następujące działania:

- Dopasowanie ze sobą regionalnych, krajowych oraz europejskich, strategicznych planów działania na rzecz europejskich obszarów priorytetowych, określonych np. w pakcie przemysłowym z października 2012 roku. Regiony zrzeszone w Inicjatywie zobowiązane są do rozwijania wspólnych planów działania w celu budowania masy krytycznej oraz specjalizacji w szybko rozwijających się gałęziach przemysłu.
- Wyrównywanie inwestycji strategicznych, które wynikają z tych planów, w celu otwarcia nowych ścieżek przemysłowych przez flagowe projekty, określone w priorytetowych, europejskich obszarach. Regiony członkowskie zobowiązane są do łączenia swoich zasobów z europejskimi inwestycjami w tych szczególnych obszarach tematycznych.
- Rozbudowa wskazanych w strategii inteligentnej specjalizacji, partnerstw i klastrów, mających globalny potencjał, do światowego poziomu, który umożliwi im konkurowanie w skali globalnej. Regiony należące do Inicjatywy zobowiązane są do umiędzynarodowienia swoich inicjatyw klastrowych w ramach transgranicznych i międzyregionalnych sieci europejskich klastrów i partnerstw.

Inicjatywa Awangarda ma na celu wypracowanie dla Europy nowej ścieżki wzrostu opartej na innowacyjności, a centralne miejsce w tym planie ma zajmować przemysł przyszłości. Wymaga to wielopoziomowego przywództwa politycznego, podkreślającego wspólne cele, przy silnym promowaniu oddolnej przedsiębiorczości. Regiony należące do Inicjatywy są zobowiązane do dążenia do zapewnienia większej widoczności oraz silniejszej pozycji zasad i praktyk inteligentnej specjalizacji w polityce Unii Europejskiej. Członkowie Inicjatywy to regiony mające silne ambicje przemysłowe, które przez strategię inteligentnej specjalizacji chcą dokonać, opartej na innowacjach, odnowy strukturalnej swojego przemysłu.

Grupa ta zrzesza aktualnie 26 wysoko rozwiniętych regionów europejskich, a jej działania prowadzone są przez biura regionalne w Brukseli. Do Inicjatywy należą następujące regiony:

- Górna Austria (Austria).
- Flandria (Belgia).
- Region Waloński (Belgia).
- Dania Południowa (Dania).
- Ostrobotnia (Finlandia).
- Tampere Region (Finlandia).
- Nord-Pas de Calais (Francja).

- Kraj Loary (Francja).
- Rodan-Alpy (Francja).
- Asturia (Hiszpania).
- Katalonia (Hiszpania).
- Kraj Basków (Hiszpania).
- Nawarra (Hiszpania).
- Randstad Region (Holandia).
- Holandia Południowa (Holandia).
- Badenia-Wirtembergia (Niemcy).
- Nadrenia Północna-Westfalia (Niemcy).
- Saksonia (Niemcy).
- Małopolska (Polska).
- Śląsk (Polska).
- Norte Region (Portugalia).
- Skania (Szwecja).
- Dalarna (Szwecja).
- Szkocja (Wielka Brytania).
- Emilia-Romania (Włochy).
- Lombardia (Włochy).

Obecnie w ramach inicjatywy zostały podjęte działania w ramach 5 grup pilotażowych o następujących tematykach:

- **Biogospodarka – współpraca międzyregionalna nastawiona na innowacyjne wykorzystanie niezwywnościowej biomasy**

Ta grupa pilotażowa ma na celu wdrożenie synergii w nowych łańcuchach wartości opartych na odnawialnych zasobach biologicznych (ang. *biobased value chain*) pomiędzy regionami, bazując na inteligentnych specjalizacjach tych regionów. Jeśli Europa ma konkurować z Chinami, Stanami Zjednoczonymi oraz Brazylią, to powinna rozwijać nowe „biobased” łańcuchy wartości oraz nowe połączenia pomiędzy takimi sektorami jak: chemia, bioenergia, biopaliwa, rolnictwo oraz papiernictwo. Będzie to prowadzić do nowych możliwości biznesowych przez współpracę międzyregionalną oraz wymianę informacji i pomysłów. Główny nacisk nie powinien być kładziony tu na fazę badań i rozwoju, lecz na etapy demonstrowania i pilotowania nowych łańcuchów wartości.

Regiony przewodzące tej grupie pilotażowej to Region Randstad oraz Lombardia.

– **Wydajne i trwale wytwarzanie (ang. Efficient and Sustainable Manufacturing, ESM)**

Celem proponowanego projektu jest realizacja sieci punktów demonstracyjnych oraz linii pilotażowych na poziomie regionalnym. Pozwolą one przedsiębiorstwom produkcyjnym z różnych sektorów, w tym MŚP, na opracowanie i wprowadzenie wysoko wydajnych i trwałych procesów, technologii, systemów oraz metod. Projekt ESM będzie promować wykorzystywanie technologii wspomagających w ramach dwóch następujących, głównych dziedzin:

- efektywność produkcji – z celami zwiększania przepustowości i jakości, przy jednoczesnym zmniejszaniu kosztów;
- środowiskowo i społecznie zrównoważona produkcja – z celami redukcji zużycia energii, materiałów i emisji oraz zwiększenia włączenia czynnika ludzkiego w fabrykach.

Implementacja sieci punktów demonstracyjnych oraz linii pilotażowych będzie oparta na współpracy i synergii sektorów publicznego z prywatnym. Przewiduje się, że w następstwie podjętych działań zostaną osiągnięte cztery główne skutki. Po pierwsze, wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw dokonany przez poprawę efektywności produkcji na podstawie inteligentnej specjalizacji. Po drugie, zdobywanie wiedzy oraz zdolności osiągania dużej wartości dodanej. Po trzecie, zmniejszenie zużycia wody, energii raz innych surowców podstawowych. Ostatnim, przewidywanym skutkiem jest lepsze pozycjonowanie przedsiębiorstwa w nowych łańcuchach wartości.

Regiony przewodzące tej grupie pilotażowej to Katalonia oraz Lombardia.

– **Wysoko wydajna produkcja przez druk 3D**

Druk 3D ma ogromny potencjał dla nowego wzrostu gospodarczego oraz zatrudnienia w Europie. Może on spowodować większą, lokalną produkcję ze względu na elastyczność, a także może stymulować komercjalizację kreatywnych projektów na skalę światową. Wiele obszarów zastosowania druku 3D jest wciąż jedynie częściowo wykorzystywanych z powodu różnych „wąskich gardeł” w powstających łańcuchach wartości.

Grupa pilotażowa działa na podstawie 5 założonych kroków:

- Krok pierwszy to opracowanie wspólnej wizji przyszłości druku 3D, aby nadać kierunek wspólnym wysiłkom.
- Krok drugi to mapowanie potencjalnych aktorów oraz infrastruktury dla powstających łańcuchów wartości, ośrodków innowacji oraz przemysłu, mające na celu umieszczenie Europy na czele tej nowej rewolucji przemysłowej.

- Krok trzeci to dopasowanie do zidentyfikowanych łańcuchów wartości odpowiednich partnerów w regionach, szukających współpracy w sprawie wspólnego planu działania.
- Krok czwarty to rozwój sieci programów pilotażowych i demonstracyjnych dla produkcji, oparty na współfinansowaniu przez sektory publiczny oraz prywatny.
- Krok piąty to wdrożenie przez aktorów biznesowych innowacji oraz nowych przemysłowych projektów inwestycyjnych w branżach wschodzących. Krok ten będzie połączony z Europejskim Planem Inwestycyjnym Junckera.

Program pilotażowy dotyczący druku 3D ruszył we wrześniu 2014 roku. Aktualnie realizują go 22 regiony, a przewodzą tej grupie Holandia Południowa, Flandria oraz Norte Region.

– **Zaawansowana produkcja dla zastosowań związanych z energetyką**

Celem tej grupy pilotażowej jest uczynienie Unii Europejskiej globalnym liderem w produkcji komponentów dla morskich odnawialnych źródeł energii oraz zastosowaniu energetyki morskiej.

Działania, które muszą zostać podjęte w ramach tego projektu to przede wszystkim zbudowanie silnej sieci pomiędzy regionami z odpowiednimi, inteligentnymi specjalizacjami, które pomogą ułatwić współpracę w skali całego kontynentu dla wspierania rozwoju innowacyjnych produktów i usług. Pozwoli to na wykorzystanie pakietu technologii produkcyjnych, opracowanych w sieciach badawczych. Duży wpływ na opracowanie programu badań powinien mieć sektor przemysłowy, który przyczyni się do finansowania oraz przyjmowania technologii. Sama sieć powinna skupić się na wspieraniu współpracy pomiędzy przedsiębiorstwami, ośrodkami badawczymi oraz wspierającą je infrastrukturą specjalistyczną.

W lutym 2015 roku zostały podjęte pierwsze działania w ramach tego projektu. Skupiały się one głównie na mapowaniu, mającym na celu zrozumienie wzajemnych silnych stron oraz zdolności. Na potrzeby tego mapowania została opracowana baza danych, zawierająca odpowiednie przedsiębiorstwa oraz organizacje w zainteresowanych regionach. Analiza ta dostarczyła unikalnego spojrzenia na potencjał Unii Europejskiej do bycia liderem na wielu, międzynarodowych rynkach. Po fazie analitycznej działania skupiły się na połączeniu interesariuszy z różnych regionów. Uczestniczące regiony działają w ramach trzech grupach działań: połączenie badań, zachęcenie i połączenie interesariuszy przemysłowych w łańcuchy dostaw oraz połączenie partnerów, takich jak klastry oraz pośrednicy. Do innych działań (w ramach tej grupy) można zaliczyć opracowanie wspólnego planu technologicznego przy udziale interesariuszy ze wszystkich zainteresowanych regionów.

Pomimo krótkiego czasu trwania projektu zauważono, że dzięki odpowiedniej skali oraz ambicji uzyskane efekty nie byłyby możliwe do osiągnięcia w przypadku braku ponadregionalnego modelu przemysłu, na którym ta grupa pilotażowa się opiera.

Pierwsze spotkanie regionów zaangażowanych w ten projekt miało miejsce w grudniu 2014 roku. Przywództwo w tej grupie objęły Szkocja i Kraj Basków.

– **Nanotechnologia**

Grupa pilotażowa zajmująca się nanotechnologią została zainicjowana wiosną 2015 roku. Spotkanie inauguracyjne odbyło się w czerwcu 2015 roku. Celem tego spotkania było uzyskanie wzajemnych informacji o każdym z uczestniczących regionów w zakresie mocnych stron i osiągnięć w zakresie nanotechnologii. Ponadto omówiono wykonanie mapowania, które pomoże w określeniu istniejących i brakujących łańcuchów wartości w ramach nanotechnologii w Europie. Na podstawie tych ustaleń określono, że celem akcji pilotażowej jest budowanie wspólnych demonstracyjnych przypadków, w których regiony członkowskie mogą zintensyfikować swoją współpracę.

Wyniki mapowania zostały zaprezentowane podczas drugiego spotkania – 22 października 2015 roku. Miało ono dwa główne cele. Po pierwsze, wspomniana prezentacja oraz omówienie wyników mapowania. Po drugie, opracowanie ewentualnych obszarów wspólnych przypadków demonstracyjnych. Uczestniczące regiony zidentyfikowały następujące wspólne aktywności demonstracyjne:

- Nanoprzewody do zastosowań w teleinformatyce oraz elektronice.
- Zintegrowane systemy nano-bio.
- Drukowana nanoelektronika.

Regiony przewodzące tej grupie pilotażowej to Region Tampere oraz Skania.

4. Podsumowanie

Inicjatywa Awangarda jest tworem bardzo młodym, będącym dopiero w fazie kształtowania się. Dotychczasowe działania podejmowane w ramach tego porozumienia ukazują, że idea ponadregionalnego porozumienia na rzecz rozwoju inteligentnych specjalizacji jest w pełni uzasadniona. Współpraca pomiędzy zainteresowanymi regionami w ramach konkretnych grup tematycznych powinna pomóc w wykorzystaniu w większym stopniu potencjału każdego z nich na rzecz wspólnego rozwoju projektów pilotażowych.

To czy Inicjatywa Awangarda zrealizuje zamierzone efekty, będzie można ocenić dopiero po kilku latach. Aktualnie większość podejmowanych działań na charakter koncepcyjny –

prowadzone są badania oraz tworzone są plany działania. Ewentualny sukces uzależniony jest od wielu czynników. Bardzo istotne będzie zaangażowanie poszczególnych regionów w realizację projektów pilotażowych. Od niego będzie zależeć m.in. zainteresowanie lokalnych interesariuszy, których obecność jest niezbędna dla końcowego sukcesu realizowanych przedsięwzięć.

Na zakończenie warto jeszcze raz podkreślić, iż tego typu inicjatywy mają ogromny potencjał i w wypadku sukcesu Inicjatywy Awangarda możliwe jest powstanie innych, podobnych porozumień. W przyszłych badaniach naukowych, autor będzie obserwować postępy w działaniach „Awangardy”, ze szczególnym uwzględnieniem praktycznych efektów podjętych działań.

Bibliografia

1. Foray D., David P., Hall B.: Smart Specialisation. The concept. Knowledge Economists Policy Brief, No. 9, June 2009.
2. Foray D., Goddard J. at al.: Guide to Research and Innovation Strategies for Smart Specialisation (RIS 3). European Commision, May 2012.
3. Jewtuchowicz A.: Terytorium jako podstawa procesu tworzenia innowacyjnych środowisk przedsiębiorczości, [w:] Nowakowska A. (red.): Budowanie zdolności innowacyjnych regionów. Uniwersytet Łódzki, Łódź 2009.
4. Kardas M.: Inteligentna specjalizacja – (nowa) koncepcja polityki innowacyjnej. „Optimum Studia Ekonomiczne“, nr 2. Białystok 2011.
5. Komisja Europejska, Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu. Komunikat Komisji, Bruksela 2010.
6. Nowak P.: Inteligentne specjalizacje regionów – moda czy konieczność? Studia Ekonomiczne i Regionalne“, Vol. 7, No. 1, 2014.
7. <http://www.s3vanguardinitiative.eu/>, 31.12.2015.

Abstract

One of the main goals of the European Union in last years and in the future as well, is to be competitive to big economies such as China or United States of America. To achieve this it is necessary to build a European innovative economy based on knowledge. In 2010, European Commission announced strategy „Europe 2020”. In this document, they

recommended the smart specialization concept. The idea is to identify, at the regional level, areas with exceptional potential for development enabling to compete on a global scale.

After a few years people in some regions noticed that by common effort better results could be achieved. In 2014, 26 highly developed European regions established Vanguard Initiative. The main slogan of this agreement is „New Growth through Smart Specialization”. An Initiative is driven by a political commitment of regions to use their smart specialization strategy for boosting new growth through bottom-up entrepreneurial innovation and industrial renewal in European priority areas.

This article presents overall information about Vanguard Initiative – short history, main goals, participating regions and previous activities.